Del 1-Eks08-1-g:

Gitt punktene $A(1,1,1)$, $B(3,3,2)$ og $C(2,1,2)$. Finn $\angle BAC$.

I Del 1 av eksamen kan du få bruk for eksaktverdier til noen vinkler:

v	0°	30°	45°	60°	90°
$\sin v$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}\sqrt{2}$	$\frac{1}{2}\sqrt{3}$	1
$\cos v$	1	$\frac{1}{2}\sqrt{3}$	$\frac{1}{2}\sqrt{2}$	$\frac{1}{2}$	0
$\tan v$	0	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$	-

Del 1-V09-1-d:

Gitt punktene $A(2,3,7)$, $B(3,5,2)$, $C(1,1,5)$ og $D(3,5,t)$.

1) Bestem en verdi for t slik at $\overrightarrow{AB} \perp \overrightarrow{AD}$.

2) Undersøk om det finnes en verdi for t slik at $\overrightarrow{AB} \parallel \overrightarrow{CD}$.

Del 1-V09-2:

Vi har gitt punktene $A(1,0,0)$, $B(0,2,2)$, $C(1,1,2)$ og $D(4,1,-3)$.

a) Finn $\overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC}$. Vis at arealet av trekanten ABC er lik $\frac{3}{2}$.

b) Bestem volumet av pyramiden $ABCD$.

c) Finn likningen for planet α som går gjennom punktene A, B og C.

Del 1-H10-2:

Gitt punktene $A(1,1,1)$, $B(3,2,3)$ og $C(2,7,5)$.

a) Finn $\overrightarrow{AB} \cdot \overrightarrow{AC}$

b) Finn $\overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC}$

Punktene A, B og C ligger i planet α.

c) Finn likningen til planet α. Undersøk om punktet $D(2,2,3)$ ligger i planet α.

d) Bestem en parameterframstilling for en linje l som går gjennom punktet D, og som står vinkelrett på planet α. Finn skjæringspunktet S mellom l og α.

Del 1-V10-2:

Vi har gitt punktene $A(3, 0, -2)$, $B(0, 2, 0)$ og $C(1, -1, 4)$.

a) Bestem $\overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC}$.

b) Finn en likning for planet α som går gjennom punktene A, B og C.

En rett linje l går gjennom punktet $P(5, 4, 4)$ og står vinkelrett på planet α.

c) Vis at en parameterframstilling for l er $\begin{cases} x = 5 + 2t \\ y = 4 + 2t \\ z = 4 + t \end{cases}$

Finn skjæringspunktet mellom l og xz – planet.

Vi lar Q være et vilkårlig punkt på linjen l.

d) Bestem volumet av pyramiden $ABCQ$ uttrykt ved t.

e) Bestem koordinatene til Q slik at volumet av pyramiden $ABCQ$ blir 42.

Del 1-H10-1-d:

Gitt punktene $A(1, 0, 3)$, $B(3, 2, 4)$ og $C(5, 3, 0)$

1) Bestem $\left|\overrightarrow{AB}\right|$ og $\left|\overrightarrow{AC}\right|$

2) Bestem $\overrightarrow{AB} \cdot \overrightarrow{AC}$ og $\overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC}$

3) Vis at $\left|\overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC}\right|^2 + \left(\overrightarrow{AB} \cdot \overrightarrow{AC}\right)^2 = \left|\overrightarrow{AB}\right|^2 \cdot \left|\overrightarrow{AC}\right|^2$

Del 1-V11-1-d:

Vi har gitt to vektorer $\vec{a}$ og $\vec{b}$. Forklar og tegn figurer som viser hvordan vektorene kan ligge i forhold til hverandre når

1) $\vec{a} \cdot \vec{b} = 0$

2) $\vec{a} \times \vec{b} = \vec{0}$

Del 1-V11-1-e:

Vi har gitt punktene $A(1, 1, -1)$, $B(2, -1, 3)$ og $C(3, 2, 2)$

Vis ved regning at $\overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC}$ står vinkelrett på både $\overrightarrow{AB}$ og $\overrightarrow{AC}$

I et koordinatsystem har vi punktene $O(0, 0, 0)$, $A(3, 0, 0)$, $B(0, 4, 0)$ og $C(0, 0, 5)$.

a) Tegn punktene i et koordinatsystem. Finn avstanden fra *A* til *B*.

b) Finn $\overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC}$, og bruk svaret til å finne volumet av tetraederet *OABC*.

En arealsetning oppkalt etter Pytagoras sier at:

$$F^2_{\Delta ABC} = F^2_{\Delta AOC} + F^2_{\Delta BOC} + F^2_{\Delta OAB}$$

Her betyr $F_{\Delta ABC}$ arealet av trekanten *ABC*. Tilsvarende gjelder for leddene på høyre side.

c) Regn ut de fire arealene, og kontroller at arealsetningen stemmer i dette tilfellet.

Planet α går gjennom punktene *A*, *B* og *C*.

d) Bestem likningen til planet α.

Et annet plan β er gitt ved

$$\beta: \quad x + y - z = 5$$

e) Finn vinkelen mellom planene α og β.

Vi lar nå punktet *C* få koordinatene $(0, 0, t)$. Vi antar at $t \neq 0$.

f) Forklar at likningen til planet α da kan skrives på formen

$$\alpha: \quad \frac{x}{3} + \frac{y}{4} + \frac{z}{t} = 1$$

g) Finn likningen for det planet som α nærmer seg til når $t \to \infty$. Hva kan du si om dette planet?

Del 2-H09-3:

Vi har en rettvinklet trekant med kateter a og b og hypotenus c. Høyden ned på hypotenusen kalles h. Se figuren til høyre.

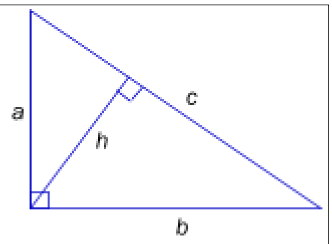

a) Forklar at $a \cdot b = c \cdot h$

Bruk Pytagoras' setning og vis at

$$\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} = \frac{1}{h^2}$$

Vi vil nå studere tetraederet *OABC*. Hjørnet O er plassert i origo, $A(a, 0, 0)$ på *x*-aksen, $B(0, b, 0)$ på *y*-aksen og $C(0, 0, c)$ på *z*-aksen. Se figuren nedenfor.

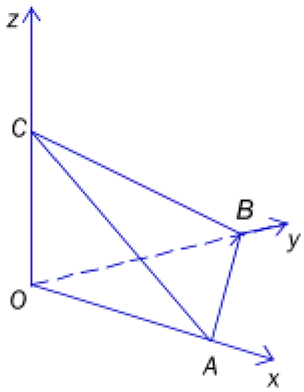

b) Finn $\overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC}$ uttrykt ved a, b og c. Finn arealet av trekanten *ABC*.

En arealsetning som er oppkalt etter Pytagoras, sier at

$$F^2_{\triangle ABC} = F^2_{\triangle OAC} + F^2_{\triangle OBC} + F^2_{\triangle OAB}$$

Her betyr $F_{\triangle ABC}$ arealet av trekanten *ABC*. Tilsvarende gjelder for leddene på høyre side.

c) Kontroller at arealsetningen er riktig.

d) Avstanden fra O til $\triangle ABC$ kalles h. Forklar at vi kan skrive

$$F_{\triangle ABC} = \frac{a \cdot b \cdot c}{2h}$$

e) Bruk c) og d) til å vise at

$$\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} + \frac{1}{c^2} = \frac{1}{h^2}$$

Del 2-V11-5:

En rett linje l er gitt ved parameterframstillingen

$$l: \begin{cases} x = 5 - 2t \\ y = 3 + t \\ z = 4 + 2t \end{cases}$$

a) Linjen l skjærer xy-planet i punktet A og xz-planet i B.

Regn ut avstanden mellom A og B.

En annen rett linje m er gitt ved parameterframstillingen

$$m: \begin{cases} x = s \\ y = 1 - s \\ z = 1 + s \end{cases}$$

b) Vis at linjene l og m ikke er parallelle.

To linjer i rommet som verken er parallelle eller skjærer hverandre, er *vindskeive*. For vindskeive linjer gjelder denne setningen:

Når to linjer l og m er vindskeive, fins det et punkt P på l og et punkt Q på m slik at $\overrightarrow{PQ}$ står vinkelrett på både l og m. Avstanden mellom l og m er definert som $\left|\overrightarrow{PQ}\right|$.

c) Vi lar P være et tilfeldig valgt punkt på l og Q et tilfeldig valgt punkt på m.

Vis at vi kan skrive $\overrightarrow{PQ} = [s + 2t - 5, -s - t - 2, s - 2t - 3]$

d) Finn koordinatene til P og Q når $\overrightarrow{PQ}$ står vinkelrett på både l og m.

e) Finn avstanden mellom linjene l og m.